

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: L. Pruteanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, I. Cotruță, E. Fistican

Dosarul nr. 2rac-190/15

ÎNCHEIERE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Cardinal-Plus” împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității contractuale, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată,

la acțiunea reconvențională Întreprinderii cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Cardinal-Plus” privind determinarea prețului, încasarea diferenței de preț și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărîrea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 23 iunie 2014, prin care a fost admisă integral acțiunea inițială și respinsă cea reconvențională,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2012, Societatea pe Acțiuni „Cardinal-Plus” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei în mărime de 139196,79 lei, a penalității contractuale în mărime de 15 033,25 lei, a dobînzii de întîrziere în mărime de 1 853,41 lei și a cheltuielilor de judecare a pricinii în mărimea taxei de stat plătită la depunerea acțiunii și cheltuielile de asistență

juridică.

În motivarea acțiunii, reclamanta SA „Cardinal-Plus” a indicat că pe parcursul anului 2012 între SA „Cardinal Plus”, în calitate de vânzător și SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” în calitate de cumpărător, au fost încheiate 3 contracte de vânzare - cumpărare (livrare a mărfurilor) și anume: nr. 1/B din 11 mai 2012, nr. 2/B din 08 octombrie 2012 și nr. 3/B din 22 octombrie 2012.

În conformitate cu prevederile contractuale, SA „Cardinal-Plus” s-a obligat să livreze SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” marfă - BITUM Rutier de marca 70/100, iar SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” s-a obligat să recepționeze marfa și să plătească prețul stabilit conform contractelor respective. Conform pct. 4.2 și 4.1 din contractele de vânzare - cumpărare încheiate între părți, cumpărătorul este obligat să plătească prețul pentru marfa livrată în avans în mărime de 50% din costul mărfii comandate și 50% din costul mărfii la momentul livrării acesteia către Cumpărător. La data de 18 octombrie 2012 prin comanda de livrare din data desemnată de Cumpărător, s-a solicitat vânzătorului livrarea mărfii în cantitate de 26 tone BITUM rutier de marca 70/100, locul livrării mărfii - Uzina de asfalt a cumpărătorului din str. Pietrăriei, Vatra mun. Chișinău, și prețul pentru 1 tonă - 618 EUR. În conformitate cu prevederile pct. 4.1 din Contractul de vânzare - cumpărare nr. 2/B din 08 octombrie 2012 și nr. 3/B din 22 octombrie 2012, cumpărătorul a efectuat plata în avans a sumei în mărime de 117 068,83 lei. La data de 29 octombrie 2012, vânzătorul a livrat cumpărătorului marfă - 26 tone BITUM Rutier de marca 70/100 în valoare totală de 256 265,62 lei, fiind întocmită și semnată și factura fiscală cu seria BV 3235987 din 29 octombrie 2012. Astfel, suma datoriei SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” față de SA „Cardinal Plus” constituie 139 196,79 lei.

De asemenea, SA „Cardinal-Plus” a precizat că în corespundere cu prevederile 8.2 din contractul de vânzare - cumpărare nr. 2/B din 08 octombrie 2012 și contractul de vânzare - cumpărare nr. 3/B din 22 octombrie 2012, prin reclamația nr. 47/B din 01 noiembrie 2012 și reclamația nr. 49/B din 06 noiembrie 2012, SA „Cardinal Plus” a solicitat SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” plata datoriei în mărime de 139 196,79 lei. Urmare a recepționării reclamațiilor indicate mai sus, prin scrisorile nr. 553/RSPSP/W2/04 din 07 noiembrie 2012, nr. 558/RSPSP/W2/04 din 13 noiembrie 2012 SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” comunică SA „Cardinal Plus” că sunt dispuși să plătească contravaloarea mărfurilor cumpărate și datorate doar în cazul în care SA „Cardinal Plus” va dezvălui informația privind prețul producătorului mărfii. Prin scrisoarea nr. 53/B din 26 noiembrie 2012, SA „Cardinal Plus” a comunicat SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” refuzul său de a face publică informația solicitată, făcând trimitere la normele legale în vigoare privind protecția secretului comercial. La rândul său, SRL „JV

GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES”, prin scrisoarea nr. 562/RSPSP/W2/04 din 27 noiembrie 2012, comunică că, atât timp cât SA „Cardinal-Plus” nu dorește să facă publică informația privind prețul producătorului oferit la importul mărfii - BITUM rutier de marca 70/100, plata debitului restant nu se va efectua.

Concomitent, în conformitate cu prevederile pct. 72 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, la data de 05 decembrie 2012, SA „Cardinal Plus” a expediat în adresa SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES”, extrasul din cont nr. 01 din 05 decembrie 2012, potrivit căruia în evidența sa contabilă este înregistrată datoria ultimului în sumă de 139 196,76 lei. Prin Extrasul de cont nr. 278 din 10 decembrie 2012 și nota explicativă la acesta, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” informează SA „Cardinal Plus” că nu recunoaște datoria sa față de „Cardinal Plus” SA, considerînd că ultimul are o datorie față de sine în mărime de 146 042,63 lei.

SA „Cardinal-Plus” a mai menționat că prin reclamația din 01 noiembrie 2012, reclamația din 06 noiembrie 2012 și reclamația din 26 noiembrie 2012, SA „Cardinal Plus” a notificat pîrîtul că în cazul neexecutării obligației de plată a debitului restant în mărime de 139 196,76 lei în termen de 3 zile bancare de la data ultimei reclamații (26 noiembrie 2012), își rezervă dreptul de a se adresa instanței de judecată în vederea încasării forțate a sumei în mărime de 139 196,76 lei plus penalitatea contractuală în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere și dobînda de întârziere, calculată în conformitate cu prevederile art. 619 din Codul civil.

La data de 19 martie 2013, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a depus cerere reconvențională, prin care a solicitat determinarea prețului care urma a fi achitat de către SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” pentru marfa livrată de SA „Cardinal-Plus” reieșind din prețul producătorului, în conformitate cu pct. 2.3 și pct. 2.5 din contractele încheiate, încasarea diferenței dintre prețul achitat și prețul care urma să fie achitat SA „Cardinal Plus”, stabilit de instanța de judecată și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a onorariilor avocaților ce urmează a fi concretizate ulterior.

În motivarea cererii reconvenționale, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a invocat că marfa procurată în baza contractelor de vânzare - cumpărare încheiate cu SA „Cardinal-Plus” a fost folosită pentru executarea proiectului de infrastructură rutieră aferent Contractului de lucrări RSPSP/W2/04 din 18 februarie 2011 încheiat cu ÎS Administrația de Stat a Drumurilor pentru reabilitarea sectorului de drum R3 Chișinău - Hîncești, iar potrivit prevederilor pct. 2.3 și pct. 2.5 din contractele de vânzare - cumpărare nr. nr. 1/B din 11 mai 2012, nr. 2/B din 08 octombrie 2012 și nr. 3/B din 22 octombrie 2012, prețul de livrare pentru marfa contractată urma a fi stabilit săptămînal în dependență de prețul oferit de producător, prețul final al

bitumului livrat fiind compus din: prețul oferit de producător și taxele stabilite de SA „Cardinal Plus”, care conform contractului de vânzare - cumpărare nr. 1/B din 11 mai 2012 constituia 131 EUR/tonă și, conform contractelor de vânzare - cumpărare nr. 2/B din 08 octombrie 2012 și nr. 3/B din 22 octombrie 2012 constituia 143EUR/tonă. Consideră că prin contractele de vânzare - cumpărare semnate, părțile au stabilit un preț fluctuant, care în funcție de prețul producătorului, e modificat de drept atât în creștere, cât și în descreștere.

De asemenea, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a invocat că în perioada colaborării părților, SA „Cardinal-Plus” contrar prevederilor contractuale a facturat în exces bitumul livrat către SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES”, fiind încălcate prevederile contractuale de la pct. 2.3 și pct. 2.5 din contractele de vânzare - cumpărare semnate. Deși părțile au purtat discuții preliminare asupra suprafacturării prețurilor, inclusiv prin schimb de scrisori, SA „Cardinal-Plus” la solicitările SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a refuzat să comunice ultimului care este prețul stabilit de producător pentru livrările de bitum conform contractelor încheiate, invocând în susținerea refuzului de a dezvălui această informație secretul comercial.

La data de 05 aprilie 2013, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat determinarea prețului care urma a fi achitat de către SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” pentru bitumul livrat reieșind din prețul producătorului în conformitate cu prevederile pct. 2.3 și pct. 2.5 din contractele încheiate cu SA „Cardinal-Plus”, SA încasarea din contul „Cardinal-Plus” în beneficiul SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a sumei în mărime de 187 566,92 lei echivalentul în lei a sumei în mărime de 11 966,25 Euro și încasarea cheltuielilor de judecată inclusiv onorariile avocaților.

În susținerea cerințelor sale privind determinarea pe cale judecătorească a prețului are urma a fi plătit de către SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” în conformitate cu prevederile pct. 2.3 și pct. 2.5 din contractele de vânzare - cumpărare încheiate cu SA „Cardinal-Plus” privind livrarea de bitum, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a invocat prevederile art. 676 din Codul Civil, avînd în vedere că SA „Cardinal-Plus” a refuzat dezvăluirea informației privind prețul de la producător în condițiile art. 516 din Codul Civil.

La data de 17 februarie 2014, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat încasarea din contul SA „Cardinal-Plus” în beneficiul SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES”, a sumei în mărime de 238 943,59 lei echivalentul în lei a sumei în mărime de 15 377,35 EUR și încasarea cheltuielilor de judecată inclusiv

onorariile avocaților.

În susținerea capătului de cerere privind încasarea din contul SA „Cardinal Plus” a diferenței de preț facturate în exces, SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a invocat că urmare a obținerii, prin intermediul instanței de judecată, a informației privind prețul producătorului la bitumul importat de SA „Cardinal-Plus” în perioada 20 mai 2012 – 14 septembrie 2012 și urmare a calculelor efectuate, SA „Cardinal Plus” a suprafacturat, iar SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” a plătit un preț majorat pentru bitumul livrat suma în mărime de 238 943,59 lei, această sumă reprezentând valoarea prejudiciului cauzat de către SA „Cardinal-Plus” prin executarea necorespunzătoare a contractului semnat cu SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” și constituie o îmbogățire fără justă cauză.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din data de 23 iunie 2014, a fost admisă integral acțiunea SA „Cardinal-Plus” împotriva SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” privind încasarea datoriei, penalității contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate.

S-a încasat de la SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” în beneficiul „Cardinal-Plus” SA, datoria restantă în mărime de 139 196,79 lei , penalitatea contractuală în mărime de 15 033,25 lei, dobînda de întârziere în mărime de 1 853,41 lei și cheltuielile de judecată suportate: taxa de stat achitată în mărime de 4 682,50 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 4 000 lei, în total 161 402 lei.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională a SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” împotriva SA „Cardinal-Plus” privind determinarea prețului, încasarea diferenței dintre prețuri și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, a fost respins apelul declarat de SRL „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” și a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din data de 23 iunie 2014.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 10 aprilie 2015, ÎCS „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” SRL prin intermediul avocaților Saveliev Olga și Furtună Iulia (mandatele nr. 00193898 și 0019400) a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea inițială să fie respinsă iar acțiunea reconvențională să fie admisă în totalitate. Solicită și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare a indicat că, atît decizia instanței de apel cît și hotărîrea primei instanțe sunt ilegale, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural. Consideră că, instanțele inferioare au

aplicat eronat prevederile Codului Civil, cât și ale legii cu privire la secretul comercial.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Avînd în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 05 februarie 2015 (f.d. 205 vol. I) cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt anexate careva probe ce ar demonstra momentul comunicării deciziei motivate, recursul se consideră depus în termen.

La 22 mai 2015, SA „Cardinal-Plus” a prezentat referință pe marginea recursului, solicitînd constatarea inadmisibilității acestuia.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or nu s-a fost invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci s-au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanțele inferioare, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești contestate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991*), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” SRL ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „JV GABRIEL COUTO AMANDIO CARVALHO ROSAS CONSTRUTORES” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță